

УДК 81'37

О. В. Когут,
доктор філологічних наук, професор
М. І. Венгринюк,
кандидат філологічних наук, доцент
І. Ю. Штогрин,
студентка

(Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

ВЛАСНІ НАЗВИ НАФТОВИХ СВЕРДЛОВИН ВІДАНТРОПОНІМНОГО ПОХОДЖЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ НАЗВ СВЕРДЛОВИН БОРИСЛАВСЬКОГО НАФТОГАЗОВОГО РОДОВИЩА)

У статті проаналізовано власні назви нафтових свердловин відантропонісного походження Бориславського нафтогазового родовища. Встановлено, що найбільшу кількість становлять назви свердловин, номіновані власними чоловічими та жіночими іменами. З'ясовано, що певну частку відантропонісних номінацій свердловин становлять назви, мотивовані прізвищем; іменем чи прізвищем відомої людини; поєднанням антропонімів і титульних найменувань.

Ключові слова: ономастика, антропоніми, назви свердловин, запозичення, відонімна мотивація.

Постановка проблеми. В останні десятиліття значно зросла увага дослідників до вивчення власних назв. Найчастіше предметом ономастичного вивчення стають топоніми та антропоніми, зокрема такі із їх підвидів, як гідроніми, ойконіми, ороніми, імена та прізвища людей, прізвиська та хресні імена. Зараз серед науковців спостерігається зацікавленість іншими підвидами антропонімів – псевдонімами і криптонімами та власними назвами, що стосуються предметів виробничого характеру [1: 126-139], [2: 30-59].

Наукова стаття присвячена онімам, які не були предметом лінгвістичного аналізу – власним назвам нафтогазових свердловин відантропонісного походження.

Мета наукової статті – зробити ґрунтовний і всебічний аналіз назв свердловин відантропонісного походження Бориславського нафтогазового родовища – найстарішого, найбільшого і єдиного наприкінці ХІХ – поч. ХХ ст. в Європі.

Виклад основного матеріалу. Серед назв свердловин (далі – НС) відонімної мотивації найбільшу частину (78,8 %) становлять найменування, що виникли на базі антропонімів.

З-поміж власних імен, що лягли в основу НС, виокремлюються найдавніші слов'янські найменування. Як стверджують вчені-славісти, з великої кількості язичницьких імен до нас дійшла тільки мізерна їх частка, оскільки із хрещенням Русі найдавніші імена змушені були поступитись місцем християнським. Розподіл церкви на католицьку і православну та виникнення двох християнських календарів зумовили появу католицьких і канонізованих християнських власних імен, що також відображені у НС [3: 12-15]. Значну кількість антропонімів, якими номіновані свердловини, становлять запозичені власні імена більш чи менш адаптовані до місцевого мовлення.

1. НС, мотивовані чоловічими іменами

Серед НС відантропонісної мотивації 33,7 відсотка становлять назви свердловин, номіновані чоловічими іменами.

На базі найдавніших слов'янських чоловічих імен утворені власні НС – *Владислав, Здислав, Леслав, Станіслав*. Свердловини *Володимир* та *Олег* мотивовані іменами, що належать до різних іменословів. Будучи скандинавськими за походженням, вони побутували у слов'ян ще за часів язичництва, тому вважаються язичницькими. Водночас є вони і християнськими іменами, оскільки належали визначним діячам християнства, яких православна церква зачислила до сонму святих [3: 12-14], [4: 7-13].

Переважну більшість імен християнського православного календаря склали чоловічі імена давньоєврейського, грецького та латинського походження. Основою творення НС стали такі з них:

- Андрій* < о. і. Андрій < гр. Andreas [5: 33],
- Антоній* < о. і. Антоній < д-рим. Antonius [5: 37],
- Віктор* < о. і. Віктор < лат. victor [5: 67],
- Марцель* < рим. Marcellus, фр. Marcel [5: 215], [6: 495];
- Мар'ян* < о. і. Мар'ян < лат. Marianus [5: 220],
- Мина* < о. і. Мина < гр. Menas [5: 233],
- Натан* < о. і. Натан < д-євр. Nathan [5: 247],
- Олександр* < о. і. Олександр < гр. Alexandros [5: 261],
- Паулюс* < лат. Paul(us) [5: 278];
- Петр* < гр. Petros, рос., чes. Petr [5: 292], [6: 532].
- Стефан* < о. і. Стефан < гр. Stephanos [5: 348],
- Теодор* < о. і. Теодор < гр. Theodoros [5: 374],
- Томас* < о. і. Томас < гр. Thomas [5: 400];

Філіп < о. і. Філіп < гр. Philippos [5: 296].

Деякі із НС, мотивованих чоловічими іменами православного християнського календаря, представлені польським варіантом того чи іншого імені:

Ігнаци < д.-рим. Ignatius, пол. Ignacy [5: 90], [6: 519];

Клаудіуш < рим. Claudius, пол. Klaudiusz [5: 176], [6: 520];

Марек < гр. Markos < пол. Marek [5: 216];

Мауріци < лат. Mauritius, пол. Maurycy [5: 203], [6: 520];

Міхал < гр. Michael, пол. Michal [5: 236];

Павел < гр. Paulus, пол. Pawel [5: 278], [6: 520];

Тадеуш < гр. Thaddeios, пол. Tadeusz [10: 372], [6: 521];

Томаш < гр. Thomas, пол. Tomasz [5: 400].

Ряд НС утворений на базі запозичених чоловічих імен:

Альберт < о. і. Альберт < лат. Albertus, фр. Albert [5: 27];

Альфред < о. і. Альфред < англ. Alfred < д.-англ. Alfred, фр. і нім. Alfred [5: 28];

Артур < о. і. Артур < кельт. Art(h)ur, нім. Arthur [5: 45];

Бернард < о. і. Бернард < д.-н. Bernard [5: 49];

Бертольд < о. і. Бертольд < нім. Berthold [6: 504];

Бруно < о. і. Бруно < нім. Bruno [5: 504];

Вільгельм < о. і. Вільгельм < нім. Wilhelm [5: 69];

Вільям < о. і. Вільям < англ. William [5: 69];

Герман < о. і. Герман < нім. Hermann < д.-н. Hariman [5: 88];

Готфрід < о. і. Готфрід < нім. Gottfried [6: 505];

Густав < о. і. Густав < д.-сканд. gunnur, шв. Gustaf, пол. Gustaw [5: 98];

Ерік < о. і. Ерік < дат. Eric, нім. Erik, рум. Erich [6: 508, 504, 522];

Едвард < о. і. Едвард < д.-англ. Eadward, Eadward, фр. Edouard, нім. Eduard, пол. Edward [5: 114];

Еміль < о. і. Еміль < лат. Aemilius, фр. Emile, нім. Emil [5: 116];

Ернест < о. і. Ернест < нім. Ernst [5: 117];

Єжи < о. і. Єжи < пол. Jerzy [6: 519];

Жорже < о. і. Жорже < фр. [6: 326];

Казимир < о. і. Казимир < пол. Kazimierz [5: 162];

Конрад < о. і. Конрад < нім. Konrad, фр. Conrade [5: 180];

Людвіг < о. і. Людвіг < нім. Ludwig [5: 202];

Оскар < о. і. Оскар < англ. Oskar [5: 275];

Рудольф < о. і. Рудольф < нім. Rudolf [5: 317];

Тристан < о. і. Тристан < кельт. [6: 446];

Фрідріх < о. і. Фрідріх < нім. Friedrich, пол. Fryderyk [5: 396];

Серед НС немало трапляється утворених від гіпокористичного та демінутивного варіанта власного чоловічого імені. Демінутиви з усіченою другою частиною антропоніма представлені у назвах свердловин:

Аполлон < о. і. Аполло < гр. Аполлінарій (кан.) [5: 40];

Георг < о. і. Георг < гр. Георгій (кан.) [5: 86];

Лео < о. і. Лео < нім. Леонард (зап.) [5: 193] або нім. Леопольд (зап.) [5, с. 194].

Одна із НС мотивована демінутивом із усіченою середньою частиною:

Альф < о. і. Альф < Адольф < нім. Adolf (зап.) [5: 24], [6: 239, 503].

Гіпокористичні утворення відображені у НС:

Владзик < о. і. Владзик < пол. Wladzimierz (кан.) [6: 268, 521];

Дусек < о. і. Дусек < можливо, від Душан < чесь., сербо-хорв. Dusan (зап.) [6, с. 526, 531] або від Дарій < гр. Dareios (кан.) [5: 100];

Казик < о. і. Казик < Казимир < пол. Kazimierz (зап.) [5, с. 162];

Кубусь < о. і. Кубусь < Якуб < пол. Jakub (кат.) [5: 415];

Петрусь < о. і. Петрусь < укр. Петро (кан.);

Стась < о. і. Стась < Станіслав < пол. Stanislaw (зап.) [6: 520]

Елемент мовної адаптації англійського варіанта чол. імені Абрахам [6: 229] < д.-євр. Abraham [7: 18] відображено у НС **Аброхамчик** шляхом утворення його зменшено-пестливої форми за граматичними нормами української мови.

Деякі назви свердловин, мотивовані запозиченими чоловічими іменами, представлені кількома різномовними варіантами одного і того ж імені. Так, ім'я німецького походження **Карл** у назвах свердловин постає у таких варіантах: італійському чи сербо-хорватському – **Карло** [5: 340], іспанському – **Карлос** [6: 340], польському, словацькому чи угорському – **Кароль** [6: 340, 517].

Іноді НС відтворюють дві форми одного імені:

Якуб < о. і. Якуб < пол. Jakub (кат.) [5: 415]

Кубусь < о. і. Кубусь < Якуб < пол. Jakub (кат.) [5: 415].

З-поміж усіх аналізованих НС найменшою кількістю – всього трьома – представлені свердловини, номіновані чоловічими іменами католицького календаря:

Якуб, Кубусь (див. вище);

Юзеф < о. і. Юзеф < пол. Jozef [5: 161, 406].

Значна частина чоловічих імен, якими номінувались свердловини, не були поширеними в Україні. Тому деякі з них, переважно запозичені, втратили своє звучання, адаптовуючись до місцевого мовлення. Наприклад:

Айлози < о. і. Алоїз, Алоїзій < д-фр. a Lous "син Луї" англ. Aloys, нім. Alois, чесь. Alois [5: 27], [6: 483, 503, 531];

Говорд < о. і. Говард < скор. форма нім. імені Gottfried [6: 295];

Зіггард < о. і. Зігварт < д-нім. Sigwart [6: 328];

Парсифаль < о. і. Парциваль < англ. Parzival, Perceval [6: 395];

2. НС, мотивовані жіночими іменами

Серед відантропонімних НС, мотивованих найдавнішими жіночими найменуваннями, зафіксована тільки одна:

Ольга < о. і. Ольга < д.-сканд. Helga [5: 268].

Завдяки канонізації княгині Ольги як першої руської християнки, це жіноче "княже" ім'я стало відображенням як язичницького, так і християнського православного іменослову [5: 12], [3: 14]. Власні жіночі імена християнського православного календаря відображені у НС:

Барбара < о. і. Барбара < пол. Barbara < до ч. barbaros "чужинець", гр. (кан.) [6: 26];

Вера < о. і. Вера < Віра < д.-рус. Вѣра, калька з гр. pistis "віра" [5: 69].

Вікторія < о. і. Вікторія < лат. victoria "перемога" [5: 67];

Гелена < о. і. Гелена < гр. Helene, пол. Helena [5: 265];

Лідія < о. і. Лідія < гр. Lydia [5: 195];

Оксана < о. і. Оксана < гр. Xenia [5: 259];

Рахіль < о. і. Рахіль < гр. Rachel < д.-євр. Rahel [5: 310];

Софія < о. і. Софія < гр. Sophia [5: 344];

Тереза < о. і. Тереза < гр. teresis "охорона", пол. Teresa [5: 358];

Із хрещенням Русь отримала 328 чоловічих і всього 43 жіночих імені. За походженням вони були переважно грецькими, латинськими або давньоєврейськими. Обмежене їх число потребувало розширення, і найкращим виходом із цієї ситуації стало творення жіночих відповідників до уже існуючих чоловічих імен [3: 17-18]. Деякі із таких жіночих імен відображені у найменуванні свердловин:

Емілія < о. і. Емілія до ч. Емілій < гр. aimyilia "лагідність" [5: 116];

Іванна < о. і. Іванна до ч. Іван < д.-євр. Johanan (кан.) [5: 143, 147];

Леонтина < о. і. Леонтина до ч. Леонтій < гр. loonteios [5: 194];

Лівія < о. і. Лівія до ч. Лівій < рим. Livia [5: 195];

Марина < о. і. Марина до ч. Марин < лат. Marina [5: 210];

Наталія < о. і. Наталія до ч. Наталій < лат. Natalia [5: 246];

Сільвія < о. і. Сільвія до ч. Сільвій < рим. Silviys [5: 340];

Значну частину становлять НС, утворені на базі запозичених жіночих імен:

Амалія < о. і. Амалія < двн. amal "сильна", "діяльна" [5: 28];

Берта < о. і. Берта < нім. Berta [5: 49];

Ванда < о. і. Ванда < пол. Wanda [5: 56];

Віолетта < о. і. Віолетта < італ. Violetta [5: 69];

Ельза < о. і. Ельза < нім. Else [5: 116];

Емічеста < о. і. Емічета < можливо, до ч. Емі < угор. Emy [6: 516];

Ернестина < о. і. Ернестина до ч. Ернст < нім. Ernst [5: 117];

Каміла < о. і. Каміла < рим. Camilla [5: 165];

Кароліна < о. і. Кароліна < італ. Carolina до ч. Carlo [5: 167];

Клара < о. і. Клара < лат. Clara [5: 177];

Лацна < о. і. Лацна < можливо, до ч. Лацо < словац. Laco [6: 530];

Мальвіна < о. і. Мальвіна < нім. Malwine [5: 208];

Мерседес < о. і. Мерседес < ісп. Mercedes [6: 502];

Сабіна < о. і. Сабіна до ч. Сабін < лат. Sabina [5: 319];

Теодора < о. і. Теодора до ч. Теодор < гр. Theodoros [5: 357];

Уршуля < о. і. Уршуля < пол. Urszula [5: 369];

Флора < о. і. Флора < лат. flos "квітка" [5: 393];

Францишка < о. і. Францишка до ч. Францишек < пол. Franciszka, лат. Francisca [5: 395];

Целіна < о. і. Целіна < пол. Celina [5: 404], [6: 500, 518];

Шарлотта < о. і. Шарлотта < фр. Charlotte [5: 493];

Ядвіга < о. і. Ядвіга < двн. Hadwig, пол. Jadwiga [5: 412];

Яніна < о. і. Яніна до ч. Янін < пол. Janina [5: 417];

Тільки одна із НС мотивована жіночим іменем християнського католицького календаря:

Юзефіна < о. і. Юзефіна до ч. Юзеф, лат. Josepha, біл. Юзафіна, пол. Jozefa [5: 406].

Деякі НС представлені одним або кількома різномовними варіантами жіночих імен:

Аннен та **Анна** < о. і. Анна < д.-євр. Channa (кан.) [5: 81];

Ельжбета, **Ельжибета** < о. і. Елізабет < гр. Elisabet (кан.) [5: 129];

Кате та **Катерина** < о. і. Катерина < гр. Aikaterine (кан.) [5: 169];

Маргот < о. і. Маргарита < лат. Margarita (кан.) [5: 210];

Демінутивними варіантами жіночих імен мотивовані НС:

Доротка < о. і. Дорота < пол. Dorota (кан.) [5: 112], [6: 57];

Доська < о. і. Євдокія < гр. Eudokia (кан.) [5: 121];

Ернушка < о. і. Ернушка < можливо, від Ернестина до ч. Ернст < нім. Ernst (зап.) [5: 117];

Євка < о. і. Єва < д.-євр. Hava (кан.) [5: 118];

Зузя < о. і. Зузя < Зося < пол. Zosia < Zofia (кан.) [5: 344];

Марисенька < о. і. Марися < д.-євр. Miriam (кан.) [5: 212]

Тоська < о. і. Антонія до ч. Антін, д-рим. або < о. і. Антоніна до ч. Антонін, лат. (кан.) [5: 39].

Ягенка < о. і. Ягенка < можливо, від Ягата < Агата, англ. Agatha (зап.) [6: 483], [5: 19] або від Ядвіга, пол. Jadwiga (зап.) [5: 412].

Значна частина НС, утворених на базі жіночих найменувань, представлена гіпокористими варіантами імен:

Аделя < о. і. Аделя < Аделаїда, Аделія < двн. adal "шляхетний, величний" (зап.) [5: 24];

Аліца < о. і. Аліца < Аліція, англ. варіант ж. Alice (зап.) [5: 27];

Бетта < о. і. Бетта < гр. Elisabet (кан.) [5, с. 129], [6: 28, 63];

Герта < о. і. Герта < Гертруда < двн. ger "спис" і trud "дорогий, любий" (зап.) [5: 89];

Дора < о. і. Дора < Доротея, Теодора до ч. Теодор (зап.) [5: 111];

Ерка < о. і. Ерка < скор. від імен із першою частиною "erkan", двн. (зап.) [6: 70];

Магда < о. і. Магда < Магдалина, Магдалена, гр. Magdalene (зап.) [5: 204];

Поля < о. і. Поля < Поліна < лат. Paulina (зап.), або < Аполлінарія до ч. Аполлінарій < гр. Apollon (кан.) [5: 300].

Фріда < о. і. Фріда < Альфреда до ч. Альфред, лат. Alfreda, нім. Alfreda (зап.) [5: 28];

Серед НС трапляються гіпокористичні та демінутивні варіанти одного імені:

Галька, **Галья** < о. і. Галина < гр. galene "тиша" (кан.) [5: 80];

Іренка, **Ірка** < о. і. Ірина < гр. Eirene (кан.) [5: 156];

Ліна, **Лінусь** < скор. від імен, що зак. на "-ліна" (зап.) [6: 111];

Люська, **Люся** < о. і. Людмила < слов., від люди і мила (кан.) [5: 202].

Іноді у НС відображений повний та гіпокористичний варіант одного і того ж жіночого імені:

Стефанія, **Стефа** < о. і. Стефанія до ч. Стефан < гр. Stephanos [5: 348, 351].

Гіпокористичний варіант імені, що відображений у НС **Рена**, утворений або від Рената, або від Регіна, якими також номіновані свердловини:

Регіна < о. і. Регіна < лат. Regina (кан.) [5: 311];

Рената < о. і. Рената до ч. Ренат < лат. Renata (зап.) [5: 311].

Цілком ймовірно, що свердловини, іменовані різними формами одного і того ж імені, могли належати одному власникові, а демінутивний або гіпокористичний варіанти імен виконували розрізнявальну функцію. Адже свердловин із двома однаковими найменуваннями бути не могло.

Адаптаційні мовні елементи у вигляді епентетичного *z* спостерігаємо у НС

Іоганна < о. і. Іоанна до ч. Іван < д.-євр. Johanan (кан.) [5: 143, 147].

Явище протези, що теж свідчить про адаптацію іншомовних назв, наявне у НС:

Емунаель < Емануель до ч. Еммануїл < гр. Emmanouel, фр. Emmanuel (зап.) [5: 116], [6: 67].

Ягата < очевидно, від Агата < гр. agathe "добра", "гарна" (зап.) [5: 19].

Серед досліджуваного матеріалу трапляються НС, що відтворюють неправильне звучання того чи іншого жіночого імені:

Альдона < о. і. Альдіна < Геральдіна до ч. Геральд < нім. Gerald (зап.) [6: 18, 43, 505];

Ельфріда < о. і. Альфреда < до ч. Альфред < англ. Alfred, нім. Alfreda (зап.) [5: 28];

Етна < о. і. Една < англ. Edna (зап.) [6: 61, 485];

Камілія < о. і. Камелія < фр. camella "камелія" (назва рослини) (зап.) [5: 165];

Фаустина < о. і. Фавстина до ч. Фавстин < лат. Faustina (кан.) [5: 372];

Філіція < о. і. Феліція < лат. Felicia (кан.) [5: 380];

Цілком можливо, що деякі НС задокументовані неправильно або ж є невстановленими нами варіантами імен:

Ліліам < лат. ім. Liliāna

Ренес < можливо, одна із форм імені Рената

Флімпія < очевидно, мало б бути Олімпія.

3. НС, мотивовані двома власними іменами

Причиною творення таких моделей могли бути або взаємні права на володіння свердловиною, або найменування її на честь двох осіб водночас. Серед досліджуваного матеріалу НС такого типу трапляється всього п'ять: *Ванда – Теодора*, < о. і. Ванда та о. і. Теодора, *Марія – Тереза* < о. і. Марія та о. і. Тереза, *Ромек – Олег* < о. і. Ромек та о. і. Олег, *Юзеф – Фердинанд* < о. і. Юзеф та о. і. Фердинанд, *Ян – Альберт* < о. і. Ян та о. і. Альберт.

4. НС, мотивовані іменем та прізвищем

Ця модель, як і попередня, представлена всього кількома прикладами: *Клаудіуш Фанто, Станіслав Вишеньський, Тадеуш Альфа, Юзеф Мукден, Юзеф Потрасіна, Ян Канті*.

5. НС, мотивовані прізвищами

Найменування деяких свердловин виникали на базі прізвищ, які, очевидно, належали власникам цих же свердловин і певною мірою вказували на їхнє походження: *Бабич, Барний, Білик, Владієвський, Глинський, Домбровський, Камінські, Квятковський, Пілсудський, Поморський, Понятовський, Пулаский, Рогавський, Сенкевич, Салек, Сикорський, Сосиковський, Терлецький, Шуманський, Шумерський, Шумський, Щепанюк, Щур*. А також: *Бруннер, Вагман, Галлер, Готесман, Давідман, Келлог, Костман, Леонгрин, Раллі, Тигерман, Феліцитас, Фош, Хубер, Шраєр*.

6. НС, мотивовані іменами чи прізвищами відомих людей

Сподівання на успіх, збагачення і, відповідно, визнання спонукали до орієнтації на непересічних людей у підборі власних назв свердловин. Однак видатні особи, чії прізвища та імена запозичувались для номінації свердловин, могли мати не лише значні фінансові досягнення. Деякі свердловини названі на честь видатних історичних осіб, учених, літераторів: *Бодлер* < прізвище відомого французького поета Шарля Бодлера, *Жанна д'Арк* < ім'я та прізвище французької революціонерки Жанни Д'арк, *Костоюшко* < прізвище ватажка польського повстання 1794 р. Тадеуша Костоюшка, *Мицкевич* < прізвище відомого польського поета Адама Міцкевича, *Петлюра* < прізвище українського державного політичного діяча Симона Петлюри, *Рокфеллер* < прізвище нафтопромислового магната Джона Рокфеллера, який у кін. XIX ст. заволодів світовим нафтовим ринком, *Форд* < прізвище відомого англійського драматурга Джона Форда або англійського інженера Вільяма Форда, конструктора автомобіля марки "Ford". Одна із свердловин зафіксована під назвою *П'яст* < прізвище династії П'ястів, польських королів. Трапляються й такі варіанти номінації, коли прізвище особи, в нашому випадку, ймовірно, відомого нафтопромисловця Нобеля Людвіга, є складовою повної назви свердловини: *Нобель Городище, Нобель Мраже, Нобель Раточин*. Друга частина складної назви – місцевий топонім.

7. НС, мотивовані поєднанням антропонімів і титульних найменувань

Причиною творення таких моделей могло бути, дійсно, знатне походження власника свердловини: *Лорд Больфур* < лорд "збірний спадковий титул англійського вищого дворянства" [7: 602], *Хомкі Паша* < паша "титул вищих урядовців у мусульманських країнах" [7: 721], *Хан Вірцберг* < хан "титул феодального правителя у тюркських та монгольських народів" [7: 959]. Однак не слід виключати, що ці титульні найменування могли бути й відображенням прізвищ власників свердловин.

У НС *Кінг Одвард* (очевидно, мало б бути Едвард) < англ. king "король" титульне найменування вказує на становище власника свердловини, його монополістичний статус [7: 560] у галузі нафтовидобутку.

Висновки. Результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що відантропонімні назви нафтогазових свердловин становлять 78,8 % від загальної кількості назв свердловин. З'ясовано, що найбільшу кількість становлять назви, номіновані власними чоловічими та жіночими іменами. Певна частка відантропонімних номінацій мотивована прізвищем, іменем чи прізвищем відомої людини, поєднанням антропонімів і титульних найменувань. На ту чи іншу номінативну актуалізацію вплинули різні лексико-дериваційні чинники (запозичення з інших мов, зокрема скандинавської, давньоєврейської, грецької, латинської; усичення основи слова; демінутивність тощо).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Лесюк М. П. Неофіційний антропонімікон УПА / М. П. Лесюк // Науковий і культурно-освітній краєзнавчий часопис "Галичина". – 2002. – № 8. – С. 126–139.
2. Німчук В. Про українську псевдонімію та криптонімію / В. Німчук // Українська мова. – 2002. – № 2. – С. 30–59.
3. Белей Л. Ім'я для дитини в українській родині / Л. Белей. – Ужгород: Закарпатське крайове товариство "Прогрес", 1993. – 116 с.
4. Герасимчук В. А. Антропоніми: історія і сучасність / Герасимчук В. А., Нечипоренко А. Ф. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2002. – 150 с.
5. Трійняк І. І. Словник українських імен / І. І. Трійняк. – К.: Довіра, 2005. – 488с.

6. Ісат Ю. А. Чоловічі та жіночі імена: походження, значення, вибір / Ю. А. Ісат. – Донецьк : ТОВ ВКФ "БАО", 2005. – 560 с.
7. Словник іншомовних слів / Пустовіт Л. О., Скопенко О. І., Сютя Г. М., Цимбалюк Т. В. – К. : Довіра, 2000. – 1017 с.
8. Етимологічний словник української мови : в 4 т. – К. : Наукова думка.
9. Микулич О. Нафтовий промисел Східної Галичини до середини XIX ст. / О. Микулич. – Дрогобич : Коло, 2004. – С. 30.
10. Словник української мови : в 11-ти томах. – К., 1970–1980. – Т. 1–11.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Lesiuk M.P. Neofitsiyni antroponikon UPA [Unofficial Anthroponimicon of the UIA] / M. P. Lesiuk / Naukovyi i kul'turno-osvitnii kraeznavchyi chasopys "Galychyna". – 2002. – № 8. – S. 126–139.
2. Nimchuk V. Pro ukrains'ku psevdonimiiu ta kryptonimiiu [About Ukrainian Pseudonyms and Cryptonyms] / V. Nimchuk // Ukrains'ka mova. – 2002. – № 2. – S. 30–59.
3. Belei L. Imia dlia dytyny v ukrains'kii rodyni [Name for a Child in Ukrainian Family] / L. Belei. – Uzhgorod: Zakarpats'ke kraiove tovarystvo "Prosvita", 1993. – 116 s.
4. Gerasymchuk V.A. Antroponimy : istoriia i suchasnist' [Anthroponyms: History and Present Time] / Gerasymchuk V. A., Nechyporenko A. F. – Kamianets-Podil's'kyi: Abetka, 2002. – 150 s.
5. Triiniak I.I. Slovnyk ukrains'kykh imen [Dictionary of Ukrainian Names] / I. I. Triiniak. – K.: Dovira, 2005. – 488 s.
6. Isat U.A. Cholovichi ta zhinochi imena: pokhodzhennia, znachennia, vybir [Masculine and Feminine Names: Origin, Meaning, Choice] / U. A. Isat. – Donets'k: TOV VKF "BAO", 2005. – 560 s.
7. Slovnyk inshomovnykh sliv [Dictionary of Foreign Words] / Pustovit L. O., Skopenko O. I., Siuta G. M., Tsybaliuk T. V. – K.: Dovira, 2000. – 1017 s.
8. Etymologichnyi slovnyk ukrains'koi movy: v 4 t. [Etymological Dictionary of the Ukrainian Language]. – K.: Naukova dumka.
9. Mykulych O. Naftovyi promysel Skhidnoi Galychyny do seredy XIX st. [Oil Field of the Eastern Galicia Till the Middle of the 19th Century] / O. Mykulych. – Drogobych: Kolo, 2004. – S. 30.
10. Slovnyk ukrains'koi movy: v 11-ty t. [Dictionary of the Ukrainian Language: in 11 Volumes.]. – K., 1970-1980. – Т. 1–11.

Матеріал надійшов до редакції 27.03. 2014 р.

Козут О. В., Венгрюнок М. І., Штогрин І. Ю. Названия нефтяных скважин отантропонимного происхождения (на материале названий скважин Бориславского нефтегазового месторождения).

В статье проанализированы названия нефтяных скважин отантропонимного происхождения Бориславского нефтегазового месторождения. Установлено, что наибольшее количество составляют названия скважин, номинированные собственными мужскими и женскими именами. Определенную часть отантропонимных номинаций скважин составляют названия, мотивированные фамилией; именем или фамилией известного человека; сочетанием антропонимов и титульных наименований.

Ключевые слова: ономастика, антропонимы, названия скважин, заимствования, отонимная мотивация.

Kogut O. V., Vengrynyuk M. I., Shtohryn I. Yu. Proper Names of Oil Wells of Anthroponomical Origin (Based on the Materials of Names of the Boryslavske Oil and Gas Field Wells).

The article studies proper names of oil and gas wells of anthroponomical origin. The materials for analysis include proper names of wells of the Boryslavske oil and gas field which was the oldest, the biggest, and the only one at the end of the 19th – beginning of the 20th century in Europe. The conducted analysis results have shown that among the names of oil and gas wells of anthroponomical motivational statement there are 33,7 % of wells, named by masculine name. It has been found out that masculine names that were taken as a basis for well names have Scandinavian, Hebraic, Greek, and Latin origins. Some names of the oil and gas wells have Polish variants of one kind or another. Among the names of wells there are diminutives with the reduced second or middle part of an anthroponym. Some names of the wells, motivated by the borrowed masculine names, are represented by several multilingual variants of the same name. The wells named by the Catholic calendar masculine names comprise the minimum number among all the analyzed oil and gas wells. It has been also found out that among the names of oil and gas wells of anthroponomical motivational statement there is a great number of wells, named by feminine names. The formation methods of these names are different. In particular, a considerable part includes the names of oil and gas wells formed on the basis of the borrowed feminine names. Some names of oil and gas wells are represented by one or several multilingual variants of the feminine names. The diminutive name variants may also occur. Among the studied materials there are also such names that reproduce wrong sounding of one or another feminine name (it is quite possible that some of the oil and gas wells names have been recorded incorrectly). We have found out that a considerable part among the names of the wells is made by such names that are motivated by two proper names, name and surname, or names and surnames of some famous people.

Key words: onomastics, anthroponyms, names of wells, borrowings, onym-based motivation.